

[Rytter.]

Lov, gik ud paa, at Loven var alt for streng. Man fremhævede navnlig to Forbrydelser, overfor hvilke Straffeloven virkede alt for strengt, Tyveri og Barnemord. Man saa jo Tilfælde, hvor en Mand gjorde sig skyldig i Indbrudstyveri, groft Tyveri og stjal en Ubetydelighed, men ikke kunde faa mindre Straf derfor end „8 Maaneder“; man oplevede Tilfælde, hvor en Mand havde stjaalet en Ubetydelighed to—tre Gange og saa kom i Tugthus derfor. Den almindelige Mening var, at der var ingen Rimelighed i disse strenge Straffe. Endvidere saa man ved Barnemord, at en ulykkelig Moder, som havde dræbt sit Barn, fik en meget haard Straf. Der rejste sig derfor den Kritik imod den nugældende Straffelov, at den var alt for streng. Befolkningen saa nemlig ikke, at der ved Siden af Straffeloven fandtes et Benaadningsinstitut, som kom til at spille en større og større Rolle, efter som vi fjernede os mere og mere fra 1866, saa at man kan sige, at Benaadningsinstitutet nu faktisk er indgaaet som et almindeligt Led i Straftildeling og Strafudmaaling. Forholdet er i Øjeblikket det, at hvis en Domstol har afsagt en Dom, som den selv mener er for streng, men som den er tvunget til at afsige, fordi Loven indeholder visse Minimumsstraffe, sender Domstolen af sig selv gennem de forskellige Myndigheder Sagen ind til Ministeriet, som saa eventuelt benaader. Denne Praksis har været fulgt siden 15: Oktober 1908, da der kom et Cirkulære, som netop paalagde Domstolene dette. Ved Siden heraf er der noget andet, som virker ligefrem som et bestemt Led i enhver Strafudmaaling. Det er, at Direktøren for Fængselsvæsenet af sig selv sender Indberetning til Justitsministeriet med Indstilling om Benaadning, naar en Mand har været fængslet saa lang Tid, som man finder passende efter den Forbrydelse, han har gjort sig skyldig i. Man vil kunne forstaa, at det er en uholdbar Situation, at Befolkningen ser en Dommer afsige en Dom f. Eks. paa 8 Maaneder og saa 14 Dage efter hører, at Justitsministeren enten helt har benaadedet vedkommende eller i hvert Fald sat Straffen ned til en ubetydelig Fængselsstraf. Det er klart, at Befolkningen ikke forstaaer dette, og at den opfatter Justitsministerens Resolution som en Desavouering af Domstolen. Jeg tror ogsaa, de skiftende Justitsministre tidt har oplevet, at en har sagt: Ved Domstolen blev jeg nok dømt til 2 Aar, men Justitsministeren syntes, den Dom var for haard, han benaadede mig og frikendte mig næsten. Naar man en Dag hører, at en Mand er blevet dømt, og 8

Dage efter hører, at han er blevet benaadedt, saa tror man, at der er en Konflikt mellem de to Myndigheder, at de ser forskelligt paa Sagen, og det er jo ganske forkert. Det er ogsaa vildledende for Befolkningen, naar man hører, at en Mand er blevet idømt 8 Maaneder, 1 Aar eller 2 Aars Tugthus, og de saa ser Manden hjemme paa deres Egn en Maaned eller to efter. Folk forstaaer ikke, hvordan det gaar til, og derfor gaar det ikke an, at disse to Institutioner vedblivende arbejder paa den Maade. Man forudsaa i 1866, at Straffeloven efterhaanden vilde blive forældet, og saa maatte man opveje det ved at have et Benaadningsinstitut ved Siden af. Jeg tror ikke, jeg gaar for vidt, naar jeg siger, at naar vi nu faar en ny Straffelov, vil Benaadningsinstitutet miste sin Betydning i alt Fald de første Aar, for saa vil de Straffe, som Domstolene udmaaler, blive dem, der staar ved Magt, og det vil Befolkningen langt, langt bedre forstaa.

Det, vi nu altsaa skal til, er, paa samme Maade som man gjorde det i 1866, at vurdere de Forhold, som kan komme til at foreligge indenfor Strafferettens Omraade, og jeg kan kun udtale det Ønske, at man maa være lige saa heldig med at bedømme de forskellige Forhold, som overhovedet kan komme ind under Strafferettens Omraade, som man var det i 1866. At Tiderne er forandret, kan Loven jo ikke gøre for.

Jeg gaar derefter over til at se paa, hvordan det foreliggende Forslag forholder sig til Loven af 10. Februar 1866 — den højtærede Justitsminister har allerede været inde herpaa —, og jeg vil gøre det i Relation til den Agitation, der faktisk finder Sted ude omkring i Landet, specielt med Hensyn til Spørgsmaalet om Dødsstraf. Man hører Gang paa Gang: Det foreliggende Lovforslag lider af falsk Humanitet, og egentlig indeholder Lovforslaget intet Fremskridt, det er alt for blødsødent. Det siger man rent abstrakt, men undertiden er der ogsaa nogen, der gaar ind paa specielle Forbrydelser, hvor de mener, at Lovforslaget viser sin Blødsødenhed, f. Eks. med Hensyn til Voldtægt, en Forbrydelse, den offentlige Mening altid vil være opmærksom paa; det nye Lovforslag er blødsødent med Hensyn til Voldtægt og ligeledes med Hensyn til Røveri og Tyveri, hedder det. Den højtærede Justitsminister har gennemgaaet de Punkter, hvor den gældende Straffelov er forskellig fra Lovforslaget. Det vil jeg ogsaa gøre, men saaledes at jeg først fremhæver de Punkter, hvor Forslaget er strengere end den nugældende Lov; dernæst dem, hvor det er mildere; saa maa Folk